

DOI: 10.26485/SPE/2024/132/3

Jacek DROGOSZ*

<https://orcid.org/0000-0003-0772-7563>

Luigi LAI**

<https://orcid.org/0000-0001-9515-5109>

PUBLIKACJE W DYSCYPLINIE NAUK PRAWNYCH W LATACH 2017-2021 W ŚWIETLE PROCESU EWALUACJI NAUKI

Abstrakt

Przedmiot badań: Materiał naukowy zebrany w procesie oceny parametrycznej instytucji naukowych to znakomita baza wiedzy, umożliwiająca dokonanie przeglądu publikacji naukowych, stworzenie rankingu czasopism czy wydawnictw naukowych, a także ocenę dorobku. W niniejszej pracy zaprezentowano informacje o polskim dorobku publikacyjnym sprawozdanym w dyscyplinie nauki prawne. Jest to kontynuacja pracy z roku 2021, gdzie dokonano podobnej analizy – w aspekcie poprzedniego procesu ewaluacji.

Cel badawczy: Celem badania jest wskazanie najpopularniejszych w dziedzinie nauk prawnych czasopism, wydawnictw i konferencji naukowych. Dokonano porównania do analogicznych aspektów dotyczących ewaluacji z roku 2017. Zwrócono uwagę na nowe zasady ewaluacji. Odniesiono się do przewidywań dotyczących ewaluacji z roku 2022 i porównano je z rzeczywistym przebiegiem oceny.

Metoda badawcza: Materiał opracowany został na podstawie danych z modułu sprawozdawczego Polskiej Bibliografii Naukowej (PBN), zawierającego dorobek publikacyjny sprawozdany do oceny. Stosując metody analityczne, wyodrębniono informacje o dorobku publikacyjnym pracowników naukowych, którzy zadeklarowali swoje publikacje w dyscyplinie nauki prawne. Dane o czasopismach, wydawnictwach i konferencjach zostały uszeregowane metodą rankingowania.

Wyniki: Z analizy wynika, że przewidywania odnośnie do wyboru przez naukowców czasopism, wydawnictw i konferencji, ze względu na zmianę zasad ewaluacji, sprawdziły się tylko częściowo. Widać zmiany w doborze wydawnictw i konferencji, natomiast czołówka najpopularniejszych czasopism jest praktycznie ta sama.

Słowa kluczowe: ewaluacja nauki, dyscyplina nauki prawne, piśmiennictwo naukowe, czasopisma naukowe, wydawnictwa naukowe, konferencje naukowe.

* Lek., st. specjalista ds. wsparcia użytkowników baz danych, Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy; e-mail: jacek.drogosz@opi.org.pl

** Mgr prawa, specjalista badawczo-techniczny, Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy; e-mail: luigi.lai@opi.org.pl

1. Wstęp

Niniejsza praca nawiązuje do artykułów opublikowanych w latach 2020 i 2021 (po ewaluacji z roku 2017), dotyczących analizy piśmiennictwa ówczesnych jednostek naukowych z grupy nauk prawnych oraz z grupy nauk ekonomicznych. Prace opublikowane zostały w „Studiach Prawno-Ekonomicznych”. Obowiązywały wówczas nie tylko inne zasady oceny i sprawozdawczości, ale również inna była klasyfikacja dziedzin i dyscyplin naukowych¹.

Po ewaluacji w roku 2022 przeprowadzona została analogiczna analiza, uwzględniająca jednak zmienione przepisy, a więc i nowe zasady oceny parametrycznej.

Zasadnicze różnice:

- w roku 2017 oceniane były jednostki naukowe, w bieżącej – w aspekcie danej dyscypliny – grupa zatrudnionych w podmiocie pracowników, którzy zadeklarowali daną dyscyplinę;
- w roku 2017 „nauki prawne” – była to nazwa dziedziny, obecnie jest to nazwa dyscypliny naukowej wchodzącej w skład dziedziny nauk społecznych; w niniejszej pracy zbadany został dorobek w tej właśnie dyscyplinie²;
- ewaluacja z roku 2022 objęła 5-letni okres, czyli rok dłuższy niż poprzednia; spowodowane to było pandemią³.

2. Cel badania

Przeprowadzona analiza jest zasadniczo kontynuacją tej przeprowadzonej w roku 2021. Jednakże oprócz rankingów czasopism, konferencji i wydawnictw, autorzy chcą zwrócić uwagę, jak różnice w zasadach ewaluacji 2017 i 2022 wpłynęły na popularność czasopism i wydawnictw wśród naukowców specjalizujących się w naukach prawnych. W pracy z 2021 r. podjęto próbę odniesienia się do oceny wartości dorobku piśmienniczego według zasad kolejnej ewaluacji. Po procesie oceny należy sprawdzić, czy ówczesne przewidywania okazały się trafione.

¹ **J. Drogosz**, *Dorobek piśmienniczy jednostek naukowych z grupy nauk prawnych w świetle oceny parametrycznej z roku 2017*, Studia Prawno-Ekonomiczne 2020/119, s. 50; **J. Drogosz**, *Dorobek piśmienniczy jednostek naukowych z grupy nauk ekonomicznych w świetle oceny parametrycznej z roku 2017*, Studia Prawno-Ekonomiczne 2020/115, s. 204–205.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2202).

³ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. z 2020 r., poz. 695).

3. Zmiany zasad oceny wprowadzone przed ewaluacją 2022

Informacje o zmianach w przepisach, jakie miały miejsce do czasu ostatniej ewaluacji, zostały podane w poprzedniej analizie⁴, należy jednak dodać, że w międzyczasie:

- opublikowano jednolity tekst rozporządzenia dotyczącego ewaluacji⁵;
- opublikowano kolejną wersję wykazu czasopism i konferencji naukowych zawierającą punktację obowiązującą w ewaluacji⁶;
- opublikowano wykaz wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe, również obowiązujący w czasie ewaluacji⁷.

4. Badane podmioty naukowe

Ewaluacja 2022 r. objęła ogółem 291 podmiotów naukowych, w których zatrudnionych było 117 855 pracowników, którzy sprawozdali łącznie 707 862 publikacje⁸.

W dyscyplinie nauki prawne ocenionych zostało 39 podmiotów. Przyznane kategorie:

- Kategoria A+ – 3 podmioty (7,7%);
- Kategoria A – 13 podmiotów (33,3%);
- Kategoria B+ – 22 podmioty (56,4%);
- Kategoria B – 1 podmiot (2,6%).

Żaden z ewaluowanych podmiotów w tej dyscyplinie nie otrzymał kategorii C⁹.

Podmioty te sprawozdały w przedmiotowej dyscyplinie ogółem 40 348 publikacji naukowych.

Należy zaznaczyć, że pierwszych 14 miejsc pod względem liczby publikacji zajmują najbardziej znane polskie uniwersytety z dużych miast.

Publikacje w dyscyplinie nauki prawne sprawozdawane były również przez podmioty, które nie były ewaluowane w tej dyscyplinie. Takich podmiotów było łącznie 56. Materiał zbadany na potrzeby niniejszej pracy stanowiły publikacje sprawozdane, a więc pochodzące zarówno z podmiotów ewaluowanych, jak i nieocenianych w omawianej dyscyplinie. Należy

⁴ J. Drogosz, *Dorobek piśmienniczy jednostek naukowych z grupy nauk prawnych...*, 2020/119, s. 50.

⁵ Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej.

⁶ Komunikat Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 grudnia 2021 r. o zmianie i sprostowaniu komunikatu w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych.

⁷ Komunikat Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe.

⁸ Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy (2022) Ewaluacja w liczbach [online]. SEDN – System Ewaluacji Dorobku Naukowego, <https://sedn.opi.org.pl>; stan na 7.01.2024 r.

⁹ Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy (2022) Wyniki ewaluacji działalności naukowej w Polsce za lata 2017–2021 [online]. RAD-on. Raporty, analizy, dane, <https://radon.nauka.gov.pl>; stan na 17.04.2024 r.

zaznaczyć, że ta sama publikacja sprawozdana przez autorów z kilku podmiotów liczona była tylko raz. Całkowity zbiór badanych publikacji wynosił – po odliczeniu zdublowanych wielośrodkowych prac – 40 189 publikacji, w tym:

- 17 784 artykuły w czasopismach naukowych;
- 2166 monografii autorskich;
- 1055 monografii wieloautorskich pod redakcją;
- 18 830 rozdziałów w monografiach;
- 354 materiały konferencyjne.

Spośród materiałów konferencyjnych na 354 zgłoszone osiągnięcia aż 236 związanych było z konferencjami nieuwjętymi w wykazie ministerialnym (ok. 65%), co poskutkowało brakiem przyznanych punktów.

Sprawozdane artykuły pochodzą z 1687 czasopism. W obowiązującym w czasie ewaluacji wykazie tytułów przydzielonych do dyscypliny nauki prawne było 1780. Na pierwszy rzut oka mogłoby to sugerować, że niemal cała pula tytułów czasopism prawniczych z wykazu została wykorzystana, należy jednak wziąć pod uwagę fakt, że część artykułów zostało opublikowanych w czasopismach spoza wykazu, a część w czasopismach przypisanych do innych dyscyplin.

5. Zmiany w wykazie czasopism między lutym a grudniem 2021 r. w aspekcie nauk prawnych

Między okresem, kiedy pisany był poprzedni artykuł, a oceną parametryczną miała miejsce aktualizacja ministerialnego wykazu czasopism naukowych, przy czym ten ostatni – opublikowany w ostatecznej formie w grudniu 2021 r. – zawierał punktację obowiązującą w ewaluacji 2022¹⁰. W dyscyplinie nauki prawne między lutym a końcem roku 2021 r. miały miejsce następujące zmiany:

- dodano 79 czasopism, którym przypisano po 20 pkt;
- dodano 15 czasopism, którym przypisano po 40 pkt;
- dodano 3 czasopisma, którym przypisano po 70 pkt;
 - Zeszyty Naukowe Akademii Górnośląskiej;
 - Cybersecurity and Law;
 - Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Finansów i Prawa w Bielsku-Białej;
- dodano 1 czasopismo, któremu przypisano 100 pkt;

¹⁰ Komunikat Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 grudnia 2021 r. ...

- Rejent.

Niektórym czasopismom prawniczym podniesiono punktację:

- w 45 przypadkach z 20 do 40 pkt;
- w 14 przypadkach z 20 do 70 pkt;
- w 6 przypadkach z 20 do 100 pkt;
- w 35 przypadkach z 40 do 70 pkt;
- w 8 przypadkach z 40 do 100 pkt;
- w 1 przypadku z 40 do 140 pkt:
 - Annals of Transplantation;
- w 9 przypadkach z 70 do 100 pkt;
- w 1 przypadku z 70 do 140 pkt:
 - International Journal of Environmental Research and Public Health;
- w 2 przypadkach ze 100 do 140:
 - Przegląd Sejmowy;
 - Białostockie Studia Prawnicze¹¹.

6. Najpopularniejsze w naukach prawnych czasopisma

Czasopisma, w których opublikowano najwięcej prac w dyscyplinie nauk prawnych przedstawia tabela 1.

TABELA 1: Ranking najpopularniejszych czasopism dla publikacji o tematyce prawnej

Pozycja w rankingu	Tytuł czasopisma	ISSN	Dyscypliny wg wykazu	Kraj	Pkt w 2022 za lata 2019–2021	Pkt w 2022 za lata 2017–2018	Liczba artykułów 2017–2022	Podstawa zamieszczenia w wykazie
1	Państwo i Prawo	0031–0980	nauki prawne	Polska	70	13	500	ERIH+
2	Orzecznictwo Sądów Polskich	0867–1850	nauki prawne	Polska	40	11	425	ERIH+
3	Przegląd Prawa Konstytucyjnego	2082–1212	nauki o polityce i administracji; nauki prawne	Polska	100	9	403	WCN
4	STUDIA PRAWNOUSTROJOWE	1644–0412	nauki prawne	Polska	70	9	361	WCN
5	Przegląd Prawa i Administracji	0137–1134	nauki prawne	Polska	70	9	351	ERIH+
6	Monitor Prawniczy	1230–6509	nauki prawne	Polska	40	7	331	ERIH+
7	Praca i Zabezpieczenie Społeczne	0032–6186	nauki o polityce	Polska	100	8	312	WCN

¹¹ Komunikat Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 grudnia 2021 r. ...

			i administracji; nauki prawne					
8	Studia Iuridica Lublinensia	1731–6375	nauki o polityce i administracji; nauki prawne	Polska	100	8	295	WCN
9	Europejski Przegląd Sądowy	1895–0396	nauki prawne	Polska	40	11	260	ERIH+
10	Palestra	0031–0344	nauki prawne	Polska	40	8	257	ERIH+
11	Gdańskie Studia Prawnicze	1734–5669	nauki prawne	Polska	70	7	254	ERIH+
12	Przegląd Sądowy	0867–7255	nauki prawne	Polska	70	11	250	ERIH+
13	Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego	0137–5490	nauki prawne	Polska	100	8	228	WCN
14	Przegląd Prawa Publicznego	1896–8996	nauki prawne	Polska	70	7	213	ERIH+
15	Przegląd Prawa Handlowego	1230–2996	nauki prawne	Polska	70	11	201	ERIH+
16	Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego	1734–803X	nauki prawne	Polska	20	8	199	ERIH+
17	Roczniki Administracji i Prawa	1644–9126	nauki o polityce i administracji; nauki prawne	Polska	70	7	191	WCN
18	Opolskie Studia Administracyjno-Prawne	1731–8297	nauki o polityce i administracji; nauki prawne; prawo kanoniczne	Polska	40	8	187	WCN
19	Samorząd Terytorialny	0867–4973	ekonomia i finanse; nauki o polityce i administracji; nauki o zarządzaniu i jakości; nauki prawne	Polska	40	11	183	ERIH+
20	Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny	0035–9629	ekonomia i finanse; nauki prawne; nauki socjologiczne	Polska	70	7	182	WCN
21–22	Przegląd Sejmowy	1230–5502	historia; nauki o polityce i administracji; nauki prawne; nauki socjologiczne	Polska	140	11	180	WoS
21–22	TEKA Komisji Prawniczej PAN Oddział w Lublinie	1899–7694	nauki prawne; prawo kanoniczne	Polska	100	11	180	WCN
23	Studia Iuridica	0137–4346	nauki prawne	Polska	100	11	178	ERIH+
24	Studia Prawnicze KUL	1897–7146	nauki prawne; prawo kanoniczne	Polska	70	8	170	WCN
25	Zeszyty Prawnicze	1643–8183	nauki prawne	Polska	70	13	164	WCN
26	Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem	2300–7249	historia; nauki prawne	Polska	100	1	157	ERIH+
27	Białostockie Studia Prawnicze	1689–7404	nauki prawne	Polska	140	8	154	ERIH+
28	ZESZYTY NAUKOWE UNIWERSYTETU RZESZOWSKIEGO SERIA PRAWNICZA	1730–3508	nauki prawne	Polska	40	7	149	WCN

29	IUS NOVUM	1897–5577	nauki prawne	Polska	100	11	145	WCN
30	Prawo i Więż	2299–405X	nauki prawne	Polska	100	5	142	WCN

Źródło: opracowanie własne.

Ogólny wniosek odnośnie do najpopularniejszych czasopism w naukach prawnych jest – pomimo zmian w przepisach o ewaluacji – niemal taki sam, jak po ocenie z roku 2017. Wybierane były głównie czasopisma polskie o tematyce typowo prawniczej. O ile przy poprzedniej ewaluacji trafiały się pojedyncze czasopisma spoza wykazu obowiązującego w okresie sprawozdawczym, tym razem wszystkie czasopisma z pierwszych 30 miejsc były ujęte w wykazie. Było to m.in. efektem wpisania do wykazu najpopularniejszych prawniczych czasopism.

Biorąc pod uwagę całościowy ranking popularności czasopism prawniczych, należy stwierdzić, że pracownicy naukowcy specjalizujący się w naukach prawnych są konsekwentni w wyborze czasopism do publikowania swoich prac. Tabela prezentująca pierwszą trzydziestkę czasopism zawiera niemal ten sam zestaw tytułów, co tabela opublikowana na podstawie ewaluacji z roku 2017, czyli wniosek o spodziewanych zmianach w doborze czasopism okazał się nietrafiony¹². Należy wręcz stwierdzić, że środowisko prawnicze ominął niepożądany proceder zwany potocznie „grą parametryczną”, który polegałby na odrzuceniu czasopism powszechnie uznanych w środowisku na rzecz tych wysoko punktowanych¹³. W tabeli widzimy tylko 2 czasopisma z punktacją przekraczającą 100 – „Przegląd Sejmowy” i „Białostockie Studia Prawnicze”.

Jak często naukowcy specjalizujący się w naukach prawnych publikowali w czasopismach z „najwyższej półki” – możemy to sprawdzić w tabeli 2.

TABELA 2: Ranking najpopularniejszych czasopism dla publikacji o tematyce prawnej o najwyższej punktacji (140–200)

Pozycja w rankingu	Tytuł czasopisma	ISSN	Dyscypliny wg wykazu	Kraj	Pkt w 2022 za lata 2019–2021	Pkt w 2022 za lata 2017–2018	Liczba artykułów 2017–2022	Podstawa zamieszczenia w wykazie
1	Przegląd Sejmowy	1230–5502	historia; nauki o polityce i administracji; nauki prawne; nauki socjologiczne	Polska	140	11	180	WoS

¹² J. Drogosz, *Dorobek piśmienniczy jednostek naukowych z grupy nauk prawnych...*, 2020/119, s. 66–67.

¹³ E. Kulczycki, *Punktoza jako strategia w grze parametrycznej w Polsce*, Nauka i Szkolnictwo Wyższe 2017/1 (49), s. 66.

2	Białostockie Studia Prawnicze	1689–7404	nauki prawne	Polska	140	8	154	ERIH+
3	COMMON MARKET LAW REVIEW	0165–0750	historia; nauki prawne	Holandia	140	40	17	WoS
4	International Journal of Environmental Research and Public Health	1660–4601	multidyscyplinarne	Szwajcaria	140	30	8	WoS
5	European Constitutional Law Review	1574–0196	nauki o bezpieczeństwie; nauki prawne	Wielka Brytania	140	25	7	WoS
6	ENERGY POLICY	0301–4215	multidyscyplinarne	Wielka Brytania	140	35	6	WoS
7	Energies	1996–1073	multidyscyplinarne	Szwajcaria	140	25	5	WoS
8–9	Artificial Intelligence and Law	0924–8463	informatyka techniczna i telekomunikacja; inżynieria biomedyczna; nauki prawne; informatyka	Holandia	140	–	3	WoS
8–9	Scientific Reports	2045–2322	multidyscyplinarne	Wielka Brytania	140	40	3	WoS
10–16	Critical Reviews in Food Science and Nutrition	1040–8398	multidyscyplinarne	USA	200	50	2	WoS
10–16	Muzeologia a Kulturne Dedicstvo	1339–2204	archeologia; historia; nauki o kulturze i religii; nauki o sztuce	Słowacja	200	–	2	WoS
10–16	International Journal of Molecular Sciences	1422–0067	multidyscyplinarne	Szwajcaria	140	30	2	WoS
10–16	Journal of Cybersecurity	2057–2085	multidyscyplinarne	Wielka Brytania	140	–	2	WoS
10–16	Journal of International Economic Law	1369–3034	ekonomia i finanse; nauki prawne	Wielka Brytania	140	30	2	WoS
10–16	Oxford Journal of Law and Religion	2047–0770	nauki o kulturze i religii; nauki o polityce i administracji; nauki prawne; prawo kanoniczne	Wielka Brytania	140	–	2	WoS
10–16	Vaccines	2076–393X	inżynieria biomedyczna; nauki farmaceutyczne; nauki medyczne; nauki o zdrowiu; weterynaria; nauki biologiczne	Szwajcaria	140	–	2	WoS

Z r ó d ł o: opracowanie własne.

Oprócz czasopism o najwyższej punktacji wymienionych w tabeli opublikowano również w dyscyplinie nauk prawnych po 1 artykule w 28 innych czasopismach. W tym zestawieniu mamy do czynienia z czasopismami nie tylko prawniczymi. Znalazł się tu cały szereg czasopism multidyscyplinarnych lub skupionych na tematyce innej niż prawo. Na czele tego rankingu znalazły się dwa czasopisma wyraźnie wyprzedzające swą popularnością pozostałe. Była o nich mowa już wyżej. To efekt podniesienia punktacji tym czasopismom w roku 2021. W tym zestawieniu to jedyne polskie czasopisma. Pozostałe „z najwyższej półki” wydawane są głównie w Wielkiej Brytanii, Szwajcarii i Holandii.

Zawartość tabeli 2 również potwierdza, że naukowcy zajmujący się naukami prawnymi z reguły wybierają do publikacji swych artykułów czasopisma wydawane w Polsce.

7. Monografie naukowe i ich wydawnictwa

Ostateczna punktacja monografii naukowych uzależniona jest od podstawowej punktacji, podanej w wykazie wydawnictw naukowych opublikowanym przez MEiN¹⁴. Taka też punktacja została zaprezentowana w tabeli 3 przedstawiającej najpopularniejsze w naukach prawnych wydawnictwa. Jednakże zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym ewaluacji, w przypadku monografii sprawozdanych w dyscyplinie nauki prawne, punktację za autorstwo monografii z wykazu zwiększono o 50% (z 80 do 120, z 200 do 300), a punkty za redakcję monografii nawet o 100% (w przypadku podstawowej punktacji 20 lub 5 pkt). Dotyczy to monografii sprawozdanych w dziedzinach nauk humanistycznych, społecznych i teologicznych¹⁵.

TABELA 3: Wydawnictwa najpopularniejsze dla publikacji o tematyce prawnej

Miejsce w rankingu	Wydawca	Liczba monografii	Liczba rozdziałów	Łączna liczba publikacji	Wykaz 2021	Pkt za monografię	Pkt za rozdział
1	Wydawnictwo C.H. Beck	577	3432	4009	Poziom I	80	20
2	Wolters Kluwer Polska	410	3028	3438	Poziom I	80	20
3	Wolters Kluwer	215	1296	1511	Poziom I	80	20
4	Difin	101	223	324	Poziom I	80	20
5	Uniwersytet Wrocławski	87	398	485	Poziom I	80	20
6	Uniwersytet Gdański	79	353	432	Poziom I	80	20
7	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	71	393	464	Poziom I	80	20
8	Uniwersytet Łódzki	62	344	406	Poziom I	80	20
9	Wydawnictwo Adam Marszałek	56	461	517	Poziom I	80	20
10	Instytut Wymiaru Sprawiedliwości	54	220	274	Poziom I	80	20
11	Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa. Dom Organizatora	52	228	280	Poziom I	80	20
12	Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie	47	189	236	Poziom I	80	20
13	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	46	226	272	Poziom I	80	20
14	Wydawnictwo Temida 2	44	90	134	Poziom I	80	20
15–16	Wydawnictwo Sejmowe	37	228	265	Poziom I	80	20
15–16	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	37	107	144	Poziom I	80	20
17	Uniwersytet Rzeszowski	36	163	199	Poziom I	80	20

¹⁴ Komunikat Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2021 r. ...

¹⁵ Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 lutego 2022 r. ...

18–19	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	34	64	98	Poziom I	80	20
18–19	Instytut Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk	34	85	119	Poziom I	80	20
20–21	Wydawnictwo Naukowe Scholar	33	74	107	Poziom I	80	20
20–21	Instytut Wydawniczy EuroPrawo	33	142	175	Poziom I	80	20
22	Currenda	26	156	182	Poziom I	80	20
23–24	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	25	124	149	Poziom I	80	20
23–24	Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	25	103	128	Poziom I	80	20
25–26	Peter Lang Publishing Group	24	110	134	Poziom I	80	20
25–26	Uniwersytet Śląski w Katowicach	24	88	112	Poziom I	80	20

Źródło: opracowanie własne.

Ranking został uszeregowany według liczby monografii (autorskich lub pod redakcją) wydanych przez dane wydawnictwo i sprawozdanych w ewaluacji. Podane również zostały liczby rozdziałów z monografii wydanych w tychże wydawnictwach oraz łączna liczba publikacji, przy której uwzględnieniu pozycjonowanie w rankingu wyglądałoby nieco inaczej.

Publikowanie w monografiach wydanych przez najwyższej punktowane wydawnictwa (z poziomu II) przedstawia tabela 4:

TABELA 4: *Wydawnictwa o najwyższej punktacji (poziom II)*

Miejsce w rankingu	Wydawca	Liczba monografii	Liczba rozdziałów	Łączna liczba publikacji
1	Routledge	12	92	104
2–3	Edward Elgar Publishing	7	66	73
2–3	Brill	7	39	46
4	Cambridge University Press	4	34	38
5–6	Mohr Siebeck	3	26	29
5–6	Vandenhoeck & Ruprecht Verlage	3	22	25
7	Oxford University Press	2	32	34
8–10	Peeters Publishers	1	3	4
8–10	Franz Steiner Verlag	1	16	17
8–10	Harrassowitz Verlag	1	4	5
11–14	Bloomsbury Publishing	0	9	9
11–14	Taylor & Francis Group	0	2	2
11–14	Brepols Publishers	0	1	1

11–14	Edinburgh University Press	0	1	1
-------	----------------------------	---	---	---

Źródło: opracowanie własne.

W porównaniu z analizą z roku 2021, w przypadku rankingu wydawnictw wnioski nasuwają się nieco inne. Jeśli porównamy zestawienia z ewaluacji z lat 2017 i 2022, okazuje się, że w czołówce rankingu obejmującej 25 pierwszych miejsc z roku 2017 znajduje się aż 5 wydawnictw spoza ministerialnego wykazu. Natomiast w zestawieniu z roku 2022 ze zbliżoną liczbą – ani jednego. Więcej prawniczych monografii zostało wydanych przez wydawnictwa z poziomu II (41 wobec 13). Więcej też wysoko punktowanych wydawnictw miało udział w publikacji polskich książek naukowych (14 wobec 9). Mogłoby to wskazywać na staranniejszy dobór wydawnictw dla własnych monografii przez naukowców-prawników.

8. Materiały z konferencji naukowych

Ze względu na specyficzny dobór konferencji w wykazie ministerialnym (związane wyłącznie z tematyką informatyczną), liczba punktowanych materiałów konferencyjnych jest niewielka (tabela 5). Jedynie publikacje z lat 2017–2018, powiązane z konferencjami również o innej tematyce, mogły otrzymać punkty, o ile zostały one odnotowane w bazie WoS¹⁶.

TABELA 5: Najpopularniejsze naukowe punktowane konferencje z udziałem prawników

Miejsce w rankingu	Nazwa	Kraj	Lata	Punkty	Liczba publikacji	Czy ujęte w wykazie?
1	International Business Information Management [IBIMA]	Hiszpania	2019–2021	70	61	TAK
2	International Baltic Conference on Financial Law – the Financial Law towards Challenges of the 21st Century	Polska	2017	15	16	NIE
3	International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information and Engineering Systems [KES]	Polska	2021	70	9	TAK
4	International Conference on Financial Law	Rosja	2017–2018	15	7	NIE
5	International Conference on Legal Knowledge and Information Systems [JURIX]	Hiszpania i in.	2017, 2019–2020	20	5	TAK
6	Conference of the Eurasia-Business-and-Economics-Society [EBES]	Turcja	2017	15	3	NIE
7	International Conference on Artificial Intelligence and Law [ICAAIL]	Brazylia i in.	2019, 2021	20	2	TAK
8–14	Association of Computational Linguistics [ACL]	USA	2020	200	1	TAK

¹⁶ Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 lutego 2022 r. ...

8-14	CONFERENCE ON COMPUTER SCIENCE AND INTELLIGENCE SYSTEMS [FedCSIS]	Polska	2018	70	1	TAK
8-14	International Conference on Systems Engineering [ICSEng]	USA	2017	20	1	TAK
8-14	Asian Conference on Intelligent Information and Database Systems [ACIIDS]	Tajlandia	2021	20	1	TAK
8-14	International Scientific Conference on Economic and Social Development (ESD)	Hiszpania	2017	15	1	NIE
8-14	CBU International Conference on Innovations in Science and Education	Czechy	2018	15	1	NIE
8-14	International Conference in Alternative Methods of Argumentation in Law	Czechy	2017	15	1	NIE

Z r ó d ł o: opracowanie własne.

W przypadku konferencji naukowych – podobnie jak w przypadku wydawnictw – również zaznaczyła się zmiana jakościowa. W ewaluacji z roku 2017 wśród publikacji prawniczych nie znalazła się żadna powiązana z konferencją z listy CORE. W roku 2022 odnotowano tu aż 8 konferencji z tej listy, z których sprawozdano łącznie 81 artykułów.

Najpopularniejsze wśród prawników konferencje z listy ministerialnej to hiszpańska konferencja IBIMA, polska KES oraz hiszpańska JURIX, która jest organizowana również w innych krajach.

9. Wnioski

W artykule z roku 2021 zwrócono uwagę na niekompletną reprezentatywność sprawozdanych publikacji naukowych wobec całościowego dorobku naukowego kraju. Nowe ograniczenia wprowadzone w ewaluacji 2022 jeszcze bardziej obniżyły reprezentatywność badanej próby. Choć w badaniu zostały uwzględnione również publikacje odrzucone przez algorytm optymalizacyjny, to musimy zdawać sobie sprawę, że podmioty mogły do modułu sprawozdawczego pewnych publikacji nie wprowadzić, wiedząc, że i tak nie przyniosą one punktów dla ocenianego podmiotu. W badaniu można było zaobserwować również odwrotny proceder – sprawozdanie publikacji zadeklarowanych w naukach prawnych przez podmioty, które nie były w tej dyscyplinie ewaluowane. Można powiedzieć, że na potrzeby badania ten „produkt uboczny” miał pozytywny wpływ, zwiększając pulę badanej próby.

Z przeprowadzonego badania można wyciągnąć dwa wnioski o odmiennym wydźwięku:

1. Zmiany w zasadach ewaluacji w środowisku nauk prawnych wpłynęły na dobór wydawnictw dla monografii naukowych oraz konferencji naukowych, na których zaprezentowano publikacje.

2. Renoma naukowych czasopism prawniczych okazuje się być na tyle silna, że zmiany zasad ewaluacji i punktacji czasopism nie miały wpływu na ich dobór.

Wykazy czasopism i konferencji, które zostały opublikowane po ewaluacji z roku 2017 mogły pomóc autorom w doborze tych właściwych – nie tylko przynoszących korzyści punktowe, ale jednocześnie podnoszących renomę publikacji.

Wierność najpopularniejszym tytułom czasopism prawniczych mogła z kolei wpłynąć na pozycję tych czasopism w ministerialnym wykazie. To może świadczyć o stabilizacji renomy kanonu naukowych czasopism prawniczych, co jest efektem pewnej niezależności naukowców-prawników od „gry parametrycznej” związanej z punktami.

10. Zakończenie

Proces ewaluacji działalności naukowej jest niezwykle dynamiczny. Każda ponowna ocena parametryczna opiera się na kolejnych zmianach przepisów, na nowych wykazach. I każda następna ewaluacja pozwala na wyciągnięcie kolejnych wniosków, analizę błędów i niedociągnięć, co pozwala na doskonalenie legislacji procesu oceny.

Dyscyplina nauki prawne zdaje się nie ulegać nadmiernie zmianom przepisów oraz wykazów i pozostaje dyscypliną, w której działalność naukowa realizowana jest konsekwentnie.

Bibliografia

Opracowania

Drogosz J., *Dorobek piśmienniczy jednostek naukowych z grupy nauk ekonomicznych w świetle oceny parametrycznej z roku 2017*, Studia Prawno-Ekonomiczne 2020/115, s. 203–226.

Drogosz J., *Dorobek piśmienniczy jednostek naukowych z grupy nauk prawnych w świetle oceny parametrycznej z roku 2017*, Studia Prawno-Ekonomiczne 2020/119, s. 49–69.

Kulczycki E., *Punktoza jako strategia w grze parametrycznej w Polsce*, Nauka i Szkolnictwo Wyższe 2017/1 (49), s. 63–78.

Akty prawne

Komunikat Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 grudnia 2021 r. o zmianie i sprostowaniu komunikatu w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, <https://www.gov.pl/web/nauka/komunikat-ministra-edukacji-i-nauki-z-dnia-21-grudnia-2021-r-o-zmianie-i-sprostowaniu-komunikatu-w-sprawie-wykazu-czasopism-naukowych-i-recenzowanych-materialow-z-konferencji-miedzynarodowych>; stan na 17.04.2024 r.

Komunikat Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe, <https://www.gov.pl/web/nauka/komunikat-ministra-edukacji-i-nauki-w-sprawie-wykazu-wydawnictw-publikujacych-recenzowane-monografie-naukowe>; stan na 17.04.2024 r.

Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej (Dz.U. z 2022 r., poz. 661).

Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2202).

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. z 2020 r., poz. 695).

Strony internetowe

Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, <https://www.gov.pl>; stan na 17.04.2024 r.

Radon. Raporty analizy dane, <https://radon.nauka.gov.pl>; stan na 17.04.2024 r.

SEDN. System Ewaluacji Dorobku Naukowego, <https://sedn.opi.org.pl>; stan na 17.04.2024 r.

Jacek DROGOSZ

Luigi LAI

PUBLICATIONS IN THE DISCIPLINE OF JURIDICAL SCIENCES IN THE YEARS 2017–2021 WITHIN THE PARAMETRIC APPRAISAL OF POLISH SCIENTIFIC INSTITUTIONS

Abstract

Background: The scientific data collected through the parametric evaluation of research institutions serves as an excellent knowledge base, enabling the review of scientific publications, the creation of journal and publication rankings, and the assessment of scholarly output. This work presents information on the scholarly contributions in the discipline of juridical sciences in Poland. It continues the analysis begun in 2021, which was based on the previous evaluation process.

Research purpose: The purpose of the research is to indicate the most popular journals, publishers and scientific conferences in the field of juridical sciences. A comparison was made to analogous aspects regarding the appraisal from 2017. Attention was drawn to the new principles of appraisal. Evaluation predictions for 2022 were referenced and compared with the actual evaluation process.

Methods: The material was developed based on data from the reporting module of the Polish Scientific Bibliography, which contains the publication output reported for parametric appraisal. Using analytical methods, information was extracted about the publication achievements of research workers who declared their publications in the discipline of juridical sciences. Data on journals, publishers and conferences were arranged using the ranking method.

Conclusions: The analysis shows that the predictions regarding scientists' choice of journals, publishers and conferences, due to changes in evaluation rules, have only partially come true. There are visible changes in the choice of publications and conferences, but the topmost popular journals are practically the same.

Keywords: evaluation of science, field of juridical sciences, scientific literature, scientific journals, scientific publishers, scientific conferences.